

Adferdsanalytiske klassikere

Ingunn Sandaker Gunnar Ree
Redaktører for spesialnummeret

NTA har ved flere anledninger trykket oversatte artikler med denne innledningen: ”Redaksjonen i NTA ønsker å bidra til at klassiske artikler når et videre publikum, og tidsskriftet vil regelmessig presentere oversatte artikler innenfor eksperimentell, konseptuell og anvendt adferdsanalyse. Det finnes selvsagt et enormt utvalg av mulige skriftstykker som kunne fortjene å trekkes frem, og kriteriene for å definere noe som en klassiker er notorisk skjønnsmessige. De artiklene som trykkes vil derfor ledsages av en kort innledning, som forsøksvis beskriver hvorfor akkurat dette bidraget ble foretrukket.”

Den klassikeren vi presenterer i dette nummeret er *Selection by consequences* av B. F. Skinner, som først ble utgitt i 1981. Vi har skrevet en innledning, som vanlig. Dessuten tenkte vi at det var interessant å få noen reaksjoner på denne artikkelen cirka 35 år etter at den kom på trykk første gang, og inviterte en rekke skrivekyndige personer med interesse for seleksjon, evolusjon og adferdsanalyse til å komme med sine synspunkter. Vi ønsket å bevege oss utenfor den vanlige kretsen av NTA-skribenter – *the usual suspects* – men må bare medgi at det ga forholdsvis beskjeden uttelling. Det er helt sikkert mange

lesere av tidsskriftet som kunne tenkt seg å kommentere denne artikkelen, og som ikke ble invitert – de kan selvsagt sende inn bidrag til tidsskriftet på vanlig vis for å delta i diskusjonen videre. Artikkelen er oversatt til norsk med tillatelse fra rettighetshaveren *Science/AAAS* og med bifall fra Julie Skinner Vargas. De som ble bedt om å kommentere fikk artikkelen i faksimile fra *Science*.

Vi valgte å se stort på det når manus begynte å komme. Den opprinnelige invitasjonen antydte 2000 – 2500 ord, og det var underforstått at bidragene skulle være på norsk. Som dere ser av det som blir trykket holdt disse forutsetningene dårlig, så her er både lange og korte artikler på norsk og engelsk.

Som vi ventet viser de innsendte bidragene betydelig variasjon, og det er selvsagt gledelig. Vi presenterer alle artiklene uten kommentarer og ordnet alfabetisk etter forfatternavn, siden det var vanskelig å finne mer egnede organiserende prinsipper. Vi håper at denne utgaven av tidsskriftet stimulerer til videre diskusjon. Fagfellevurderingen var som vanlig anonym, og alle artiklene er gjennomgått av to reviewere i tillegg til redaksjonen. Takk til alle som bidro, og god fornøyelse til leserne.
